

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

1. Δημιουργός του σχεδίου

Όνοματεπώνυμο: Αλέξανδρος Κόπτσης

Ιδιότητα: Σχολικός Σύμβουλος

Στοιχεία Οργανικής Θέσης: Σχολικός Σύμβουλος 7^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Θεσσαλονίκης

E-mail: aKoptsis2002@yahoo.gr

1.1 Βαθμίδα εκπαίδευσης, τάξη, Θεματική Ενότητα στην οποία αφορά η Διδακτική Πρακτική:

Πρωτοβάθμια Χ

Τάξη στην οποία εφαρμόζεται: Δ΄

1.2 Τίτλος σχεδίου διδασκαλίας(Θέμα)

Όταν οι άνθρωποι προσεύχονται

1.3 Σκοπός & Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του σχεδίου διδασκαλίας

Γενικός Σκοπός:

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να αναγνωρίσουν οι μαθητές το σημαντικό ρόλο της προσευχής στη ζωή τους αλλά και στη ζωή όλων των ανθρώπων ως επικοινωνία με το Θεό, να συγκρίνουν τον τρόπο της δικής τους προσευχής με των πιστών άλλων θρησκειών και να κατανοήσουν την οικουμενική διάσταση της προσευχής.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές να:

Α. Διατυπώνουν ιδέες και να εκφράζουν συναισθήματα γύρω από το ρόλο της προσευχής στη ζωή τη δική τους και της κοινότητας

Β. Διακρίνουν και αποτιμούν το ρόλο της προσευχής στα πρόσωπα των βιβλικών κειμένων που επεξεργάζονται.

Γ. Αναγνωρίζουν το ρόλο της προσευχής στη ζωή του Χριστού

Δ. Επαληθεύουν την οικουμενική διάσταση της προσευχής

Ε. Διακρίνουν ομοιότητες και διαφορές στον τρόπο που προσεύχονται οι πιστοί στις διάφορες

Θρησκείες

ΣΤ. Στοιχειοθετούν την προσευχή ως επικοινωνία του πιστού με τον Θεό

1.4 Εμπλεκόμενοι Στόχοι και Επάρκειες της Τάξης

Το σχέδιο διδασκαλίας υλοποιεί τους παρακάτω Γενικούς Στόχους και Επάρκειες της Δ' τάξης στην οποία και εφαρμόζεται:

Α. Ως προς τη γνώση και κατανόηση του κόσμου της θρησκείας

Οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν βιβλικές αφηγήσεις και θρησκευτικές ιστορίες, τις οποίες να συνδέσουν με τις προσωπικές τους εμπειρίες και βιώματα
- Να χρησιμοποιούν θρησκευτικές λέξεις και φράσεις σχετικά με χαρακτηριστικά και σημασίες της θρησκείας στη ζωή των ανθρώπων
- Να αναγνωρίζουν σύμβολα και ιερές πράξεις του Χριστιανισμού και άλλων θρησκειών και να ανακαλύπτουν το νόημά τους
- Να περιγράφουν ομοιότητες του τρόπου προσευχής και λατρείας που υπάρχουν στις θρησκείες
- Να αναγνωρίζουν τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους εκφράζονται οι θρησκείες
- Να διατυπώνουν απορίες και ερωτήματα
- Να αναγνωρίζουν τη θέση και τον ρόλο της προσευχής και της θρησκείας γενικότερα στη ζωή των ανθρώπων

Β. Ως προς την κατανόηση της πολιτιστικής εμβέλειας του θρησκευτικού φαινομένου

Οι μαθητές:

- Να αναγνωρίζουν θρησκευτικά μνημεία και θρησκευτικά σύμβολα στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες
- Να αντιλαμβάνονται το θρησκευτικό υπόβαθρο λαϊκών παραδόσεων και εθίμων
- Να ανιχνεύουν την επιρροή ιερών κειμένων στη ζωή και στον πολιτισμό των λαών
- Να προσεγγίσουν σε ένα πρώτο επίπεδο βασικά χαρακτηριστικά του τρόπου λατρείας στον Χριστιανισμό και τις άλλες θρησκείες (προσευχή, ιεροί τόποι και προσκυνήματα, λατρεία, ηθική στάση)
- Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της προσευχής για τη ζωή των ανθρώπων και να συγκρίνουν τις διαφορετικές εκφράσεις λατρείας στις διάφορες θρησκείες

Γ. Ως προς την προσωπική ανάπτυξη και καλλιέργεια αξιών και στάσεων

Οι μαθητές:

- Να ακούν προσεκτικά, ρωτούν και απαντούν με ευαισθησία γύρω από τα θρησκευτικά ζητήματα και τις εμπειρίες –τις δικές τους και των άλλων
- Να συσχετίζουν τις ιδέες και τις εμπειρίες τους με αυτές των συμμαθητών τους και να μπαίνουν στη θέση τους
- Να αναπτύσσουν ενσυναίσθηση προς τα πρόσωπα των βιβλικών και άλλων θρησκευτικών αφηγήσεων και να αξιολογούν υπό το φως των όσων κατανόησαν τις δικές τους στάσεις και επιλογές
- Να διαμορφώσουν στάσεις σεβασμού της θρησκευτικής και πολιτιστικής ετερότητας

Δ. Ως προς την ανάπτυξη ηθικής συνείδησης (με άξονα το σχήμα «εγώ και οι άλλοι»)

Οι μαθητές:

- Να συναισθάνονται τη χαρά και την αξία του να ανήκεις σε μια ομάδα
- Να αναγνωρίζουν τον τρόπο λατρείας των άλλων

- Να αναγνωρίζουν και να σέβονται τις επιθυμίες και τις ανάγκες των άλλων
- Να αναπτύσσουν σεβασμό στο διαφορετικό
- Να αντιλαμβάνονται τη θέση του άλλου

Ε. Ως προς την καλλιέργεια δημοκρατικής συνείδησης και πρακτικής

Οι μαθητές:

- Να συζητούν, να συνεργάζονται και να επικοινωνούν με όλους τους συμμαθητές τους ανεξάρτητα από τη θρησκευτική ή πολιτιστική προέλευσή τους (κοινωνικές δεξιότητες)
- Να ανακαλύπτουν στην Αγία Γραφή απαντήσεις γύρω από θεμελιώδη ζητήματα κοινωνικής οργάνωσης και συμπεριφοράς
- Να εντοπίζουν τις επιπτώσεις των θρησκευτικών πιστεύω στη ζωή της κοινότητας –της δικής τους και των άλλων

ΣΤ. Ως προς τη συμμετοχή στη διδακτική διεργασία

Οι μαθητές:

- να ερευνούν, να μελετούν και στοιχειωδώς να κρίνουν και αξιολογούν κείμενα, δεδομένα, πληροφορίες και γεγονότα
- Να ζωντανεύουν πρόσωπα και αφηγήσεις παίζοντας ρόλους
- να ζωγραφίζουν, κατασκευάζουν, τραγουδούν, χορεύουν εμπνευσμένοι από τα θέματα του μαθήματος
- Να εκφράζουν προσωπικές ιδέες και σκέψεις πάνω στα υπό επεξεργασία ζητήματα
- Να βρίσκουν πληροφορίες με τη βοήθεια των Νέων Τεχνολογιών τις οποίες χρησιμοποιούν στην εργασία τους
- Να επεξεργάζονται διάφορες εκφράσεις καλλιτεχνικής δημιουργίας (εικαστικές τέχνες, λογοτεχνία, μουσική) που συνδέονται με τα θρησκευτικά θέματα
- Να εργάζονται με στόχους, σεβόμενοι τα όρια του χρόνου και τους κανόνες της τάξης
- Να αξιολογούν την εργασία της τάξης και την προσωπική τους πρόοδο και συμμετοχή (μεταγνώση)

1.5 Προτεινόμενη Εκπαιδευτική Μέθοδος

Διδακτική Μέθοδος :

Το παρόν σενάριο βασίζεται στις αρχές των κοινωνικοπολιτισμικών θεωριών για τη μάθηση.

Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή της διερευνητικής και ανακαλυπτικής μάθησης, μέσα από την ομαδοσυνεργατική, την επικοινωνιακή-βιωματική διδασκαλία και τη μεθοδολογία Project, με παράλληλη αξιοποίηση των σύγχρονων δυνατοτήτων των ΤΠΕ. Θα δοθεί έμφαση στην καλλιέργεια δημιουργικών δεξιοτήτων μέσω συνεργατικών, ερευνητικών, διαλογικών και συμμετοχικών δράσεων. Ο ρόλος του διδάσκοντα είναι υποστηρικτικός, καθώς δίνει ώθηση στους μαθητές να ερευνήσουν και να ανακαλύψουν τη νέα γνώση μέσα από συγκεκριμένες δραστηριότητες

Τεχνικές:

Ιδεοθύελλα

Οριζόντιος διάλογος

Διδασκαλία μέσω τέχνης

Επίλυση προβλήματος

Μελέτη περίπτωσης

Ιστοεξερεύνηση μέσω διαδικτύου

Μουσικές δραστηριότητες

Τεχνική δράματος με αναστοχασμό (Ανάλυση-σύνταξη κειμένων)

Δραματοποίηση

TPS (σκέψου-συζήτησε, μοιράσου)

Κάνοντας θεολογία με μαθητές

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ανά στάδιο

2.1 Γενική Περιγραφή

Στάδιο 1

Στην αρχή θα επιδιωχθεί να γίνει η προετοιμασία των μαθητών και η διαμόρφωση ψυχολογικού κλίματος στην τάξη, ώστε να είναι δυνατή η ελεύθερη έκφραση των μαθητών και η διαλογική συζήτηση μαζί τους, καθώς και η ενεργός συμμετοχή τους στο μάθημα και τις ομάδες εργασίας.

Θα διερευνηθούν οι προηγούμενες εμπειρίες και γνώσεις τους ώστε να διαμορφωθεί το πλαίσιο της παρουσίας του νέου υλικού. Θα τεθούν οι στόχοι και θα ανακοινωθούν στους μαθητές.

Θα επιδιωχθεί να εκφράσουν και να διατυπώσουν οι μαθητές απόψεις και συναισθήματα για το ρόλο της προσευχής στη ζωή τους και στη ζωή της κοινότητας, καθώς και στη ζωή του Ιησού. (στόχος α και γ). Δραστηριότητα 1. Φύλλο εργασίας 1.

Στάδιο 2

Βιωματική προπαρασκευή

Θα νοηματοδοτηθεί η σημασία της προσευχής στη ζωή του ανθρώπου (στόχος στ). Δραστηριότητα 2. Φύλλο εργασίας 2.

Στάδιο 3

Επεξεργασία-Ανάλυση-Σύγκριση

Θα αναλυθεί ώστε να κατανοηθεί η οικουμενική διάσταση της προσευχής και θα συγκριθούν οι τρόποι προσευχής στις διάφορες θρησκείες. (στόχος δ, ε,). Δραστηριότητες 3,4, 5. Φύλλο εργασίας 3,4,5.

Στάδιο 4

Εφαρμογή-Έκφραση

Θα εξεταστεί η σημασία της προσευχής στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων μέσα από την ποίηση και τη μουσική, αλλά και την καλλιτεχνική έκφραση και τη δραματοποίηση. Δραστηριότητα 6. Φύλλο εργασίας 6

Στάδιο 5

Αξιολόγηση

- αρχική
- (διαμορφωτική αξιολόγηση) με σκοπό την αναδιαμόρφωσή τους
- (τελική αξιολόγηση) για να ακολουθήσει μια εποικοδομητική συζήτηση που θα οδηγήσει σε αναπροσαρμογές, επεκτάσεις

Η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορες ερωτήσεις, γραπτές ή προφορικές που αναφέρονται στο γνωστικό κυρίως μέρος της ύλης. Παράλληλα όμως μπορούν να αξιολογηθούν με παρατήρηση οι στάσεις, οι ικανότητες και οι δεξιότητες που απέκτησε ο μαθητής, η συμμετοχή, η έκφραση.

Θα επιδιωχθεί στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης, τις προηγούμενες ή επόμενες ημέρες της διδασκαλίας να πραγματοποιηθεί και μία επίσκεψη στον ναό της ενορίας για να προσευχηθούν οι μαθητές και εάν είναι δυνατό και μία επίσκεψη σε Συναγωγή, Ευαγγελική Εκκλησία ή και Τζαμί ώστε να βιώσουν οι μαθητές την προσευχή στο χώρο λατρείας.

Περιγραφή δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 1

Βήμα 1: Δίνουμε στα παιδιά δύο κείμενα. Του Διονύσιου Σολωμού (Ελεύθεροι πολιορκημένοι-Σχ Β, 910) και την προσευχή του Ι. Χρυσόστομου. Ζητάμε από τους μαθητές να πουν τι καταλαβαίνουν από τα δύο κείμενα, πού αναφέρονται αυτά και να σημειώσουν τις λέξεις που φανερώνουν τη δύναμη της προσευχής

Βήμα 2: Δείχνουμε την εικόνα του Ιησού να προσεύχεται και τους ζητάμε να μας απαντήσουν στα ερωτήματα *Πώς προσεύχεται ο Χριστός και πού; Με ποιον συνομιλεί και τι φαντάζεστε πως λέει;*

Τι παράδειγμα παίρνουμε εμείς από τον τρόπο που προσεύχεται;

Αφού εντοπίσουμε την κεντρική έννοια-ιδέα και το στόχο του μαθήματος προχωρούμε σε κατευθυνόμενο διάλογο με σκοπό να βοηθήσουμε τους μαθητές να ενεργοποιηθούν, να δραστηριοποιηθούν και να συμμετέχουν ενεργά και με κριτική σκέψη στη συζήτηση. **Στόχος** μας είναι να διατυπώσουν οι μαθητές ιδέες και να εκφράσουν συναισθήματα και σκέψεις για την προσευχή και το ρόλο της, καθώς και το ρόλο της προσευχής στη ζωή του Ιησού. Στη συνέχεια προσπαθούμε να εκμαιεύσουμε από αυτούς τις βασικές έννοιες ώστε να τις συζητήσουμε διεξοδικά.

Δίνουμε βαρύτητα στην απάντηση των παρακάτω σκέψεων: *Τι είναι προσευχή;*

Γιατί προσευχόμαστε; Πότε προσεύχεστε εσείς; Με ποιον συνομιλείτε στην προσευχή;

Τι λέτε όταν προσεύχεστε; Μόνο οι χριστιανοί προσεύχονται;

Διδασκαλία μετωπική στη δραστηριότητα αυτή

Φύλλο εργασιών 1

Δραστηριότητα 2

Βήμα 1: Δίνουμε στους μαθητές το απόσπασμα Μτ 6, 5-8 με τα λόγια του Ιησού για την προσευχή. Τους ζητάμε να καθίσουν και να συζητήσουν ανά δύο στην αρχή και σε τετράδες στη συνέχεια σχετικά με το περιεχόμενο των λόγων του Ιησού. Μετά να κοινοποιήσουν στην τάξη τις απόψεις τους συγκρίνοντάς τες με τον τρόπο της δικής τους προσευχής.

Βήμα 2: Τους δίνουμε τις δύο φωτογραφίες του 2^{ου} φύλλου εργασιών και τους ζητούμε να δουν προσεκτικά τις εικόνες και να συνομιλήσουν με τους συμμαθητές τους για το τι βλέπουν και τι αισθάνονται. Θα τους ρωτήσουμε στη συνέχεια *Πώς προσεύχονται οι άνθρωποι που βλέπουν στις εικόνες; Και θα τους ζητήσουμε να Περιγράψουν τα χαρακτηριστικά του προσώπου τους και τη στάση τους.* Σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε τους μαθητές να κατανοήσουν και να εκφράσουν *Πώς κατά τη γνώμη τους γίνεται μία αληθινή προσευχή, πώς αυτοί προσεύχονται και τι αναφέρει η θρησκεία μας για αυτό.*

Βήμα 3: Τους δείχνουμε την εικόνα του Τελώνη και Φαρισαίου και τους διαβάζουμε την παραβολή. Παράλληλα τους δείχνουμε από το σύνδεσμο www.youtube.com/watch?v=anPc38GLKdH ένα βίντεο με την παραβολή. Τους ζητούμε στη συνέχεια να μας πουν τι βλέπουν στην εικόνα και στο βίντεο. Τους ζητούμε επίσης να περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο προσεύχονται οι δύο άνθρωποι και σε τι διαφέρει ο τρόπος προσευχής τους, καθώς και να μας πουν με ποιο τρόπο προσεύχονται οι ίδιοι.

Τέλος τους προτρέπουμε να πάρουν θέση με ποιο τρόπο προσευχής συμφωνούν

Στόχος όλης της δραστηριότητας είναι να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν την προσευχή ως επικοινωνία του ανθρώπου με το θεό και να αναγνωρίσουν με ποιο τρόπο η θρησκεία μας διδάσκει.

Διδασκαλία ανά δύο και σε τετράδες στη δραστηριότητα αυτή

Φύλλο εργασιών 2

Δραστηριότητα 3

Βήμα 1: Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες

Δείχνουμε στους μαθητές τέσσερα video από το youtube ([www. Youtube.com/watch?v=08gZL2Z54du](http://www.Youtube.com/watch?v=08gZL2Z54du) –Τζαμί) (www. Youtube.com/watch?v=TyiQosAyBiM Άγιος Πέτρος-Βατικανό) (www. Youtube.com/watch?v=qbippQUIFEA Ευαγγελική εκκλησία) (www. Bliogs.sch.gr/marialmpa/2010/04/video συναγωγή)

διάρκειας ενός λεπτού το καθένα σχετικά με τον τρόπο και τόπο προσευχής θρησκειών και μοιράζουμε στους μαθητές σχετικές εικόνες (Ισλάμ, Καθολικοί, Ορθόδοξοι, Ιουδαίοι, Ευαγγελικοί). Τους ζητούμε αφού διαβάσουν το κείμενο και δουν προσεκτικά τα video και τις εικόνες να περιγράψουν στις ομάδες τους τον τρόπο με τον οποίο προσεύχονται οι άνθρωποι στις διάφορες θρησκείες.

Βήμα 2: Συζητούν στις ομάδες αυτά που παρατηρούν και βρίσκουν ομοιότητες και διαφορές με τη δική τους θρησκεία και γράφουν σε μπλε χαρτάκι τις ομοιότητες και σε κίτρινο τις διαφορές με τη δική σας θρησκεία και προσευχή.

Βήμα 3: Τα συμπεράσματα τα ανακοινώνουν στην τάξη.

Βήμα 4: Στο τέλος τους ζητούμε να ζωγραφίσουν κάτι που να δείχνει το χαρακτηριστικό στοιχείο της θρησκείας την οποία εξέτασαν.

Στόχος είναι να διακρίνουν ομοιότητες και διαφορές του τρόπου προσευχής στις διάφορες θρησκείες και να διαπιστώσουν την οικουμενικότητα της προσευχής

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία στη δραστηριότητα αυτή

Φύλλο εργασιών 3

Δραστηριότητα 4

Βήμα 1: Δίνουμε στους μαθητές την Κυριακή Προσευχή στο αρχικό και σε μεταφρασμένο κείμενο. Παράλληλα τους δείχνουμε βίντεο από το σύνδεσμο www.youtube.com/watch?v=M_BOHS9dgFg σχετικά με το «πάτερ ημών». Τους ζητάμε να διαβάσουν προσεκτικά την Κυριακή προσευχή «Πάτερ ημών» στα δύο κείμενα, να συγκρίνουν το πρωτότυπο με το νεοελληνικό κείμενο και να βρουν τις κοινές λέξεις.

Βήμα 2: Τους ζητάμε να γράψουν μια δική σας προσευχή

Στόχος είναι να αναγνωρίσουν οι μαθητές την προσευχή ως επικοινωνία με το Θεό και να κατανοήσουν την προσευχή που κάνουν καθημερινά.

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία στη δραστηριότητα αυτή

Φύλλο εργασιών 4

Δραστηριότητα 5

Βήμα 1: Μοιράζουμε στους μαθητές τέσσερις προσευχές, μία σε κάθε ομάδα (Βίβλο, Ισλάμ, Ιουδαϊσμό, Ινδιάνικη). Ζητάμε από την κάθε ομάδα να διαβάσει προσεκτικά την προσευχή που της δίνεται, να τη συζητήσει μεταξύ των παιδιών της ομάδας και να τη συγκρίνει με τη δική της προσευχή, βρίσκοντας όμοια και ανόμοια στοιχεία.

Στόχος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές την οικουμενική διάσταση της προσευχής και να διακρίνουν το ρόλο της προσευχής στα πρόσωπα των βιβλικών κειμένων.

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία στη δραστηριότητα αυτή

Φύλλο εργασιών 5

Δραστηριότητα 6

Βήμα 1: Δίνουμε στους μαθητές το ποίημα Νίκου Καββαδία «Οι προσευχές των ναυτικών»

Ζητούμε να το διαβάσουν προσεκτικά και να μας πουν τι κατανοούν και τι επιδιώκει να μας μεταφέρει ο ποιητής

Βήμα 2: Συγχρόνως Βάζουμε να ακούσουν ένα τραγούδι των “Ξέμπαρκων” σε στίχους του προηγούμενου ποιήματος

Βήμα 3: Ζητάμε από τους μαθητές να ζωγραφίσουν μία εικόνα που να δείχνει τις σκέψεις σου για την προσευχή

Βήμα 4: Τους ζητάμε να μοιράσουν ρόλους και να παίξουν μία σκηνή που να δείχνει τα χαρακτηριστικά της θρησκείας με την οποία ασχολήθηκαν

Στόχος είναι να εξεταστεί η σημασία της προσευχής στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων μέσα την ποίηση και τη μουσική, αλλά και την καλλιτεχνική έκφραση και τη δραματοποίηση.

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία στη δραστηριότητα αυτή

Φύλλο εργασιών 6

Το περίγραμμα της Διδασκαλίας

α/α	Στάδια διδασκαλίας	Χρόνος	Εκπαιδευτική Τεχνική (πολύ σύντομη περιγραφή)	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα που υπηρετούνται
1	Προετοιμασία Προηγούμενες εμπειρίες Στόχοι	30 λεπτά	Ιδεοθύελλα Οριζόντιος διάλογος Κατευθυνόμενος διάλογος Μετωπική διδασκαλία Δραστηριότητα 1	Διατύπωση εκφράσεων και ιδεών για το ρόλο της προσευχής στη ζωή μας
2	Βιωματική προπαρασκευή	60 λεπτά	Διερεύνηση-Ανακάλυψη TPS Κάνοντας θεολογία με μαθητές Βιωματική μάθηση Ομάδες ανά δύο και ανά τέσσερις μαθητές Δραστηριότητα 2	Στοιχειοθέτηση της προσευχής ως επικοινωνίας με το θεό
3	Επεξεργασία Ανάλυση Σύγκριση	100 λεπτά	Ομαδοσυνεργατική Διερεύνηση-ανακάλυψη Τέχνη δράματος με αναστοχασμό Δραστηριότητες 3, 4, 5	Επαλήθευση της οικουμενικής διάστασης της προσευχής Ομοιότητες και διαφορές στον τρόπο προσευχής διαφόρων θρησκειών Ρόλος της προσευχής στα πρόσωπα των βιβλικών κειμένων
4	Εφαρμογή- Έκφραση	70 λεπτά	Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία μέσω τέχνης Δραματοποίηση Δραστηριότητα 6	Οικουμενική διάσταση της προσευχής
5	Αξιολόγηση	10 λεπτά	Ερωτήσεις, γραπτές ή προφορικές στάσεις, ικανότητες και δεξιότητες τρόπος επικοινωνίας-συμμετοχή	Γνώση των βασικών εννοιών και λεξιλογίου της ενότητας, ανάπτυξη κριτικής σκέψης, δυνατότητα έκφρασης τρόποι αναζήτησης πληροφοριών ψυχοκινητική δραστηριότητα, παρατηρητικότητα, συγκέντρωση προσοχής εκμάθηση θρησκευτικής γλώσσας

Βιβλιογραφικές πηγές σχεδίου:

Μτ 6, 5-8
Μτ 6, 9-13
Λκ 18, 9-14
Μκ 1, 35
Λκ 5, 16
Λκ 6, 12

Α΄βας 8, 22-30

Ποίημα του Νίκου Καββαδία: Οι προσευχές των ναυτικών

Τραγούδι από τους Ξέμπαρκους (του Ν. Καββαδία)

1^η Σούρα Κορανίου

Δευτ 6, 4

Λογισμικό: Ετερόδοξοι και αλλόθρησκοι

Ινδιάνικη προσευχή

www.Youtube.com/watch?v=08gZL2Z54du -Τζαμί

www.Youtube.com/watch?v=TyiQosAyBiM Άγιος Πέτρος-Βατικανό

www.Youtube.com/watch?v=qbi9pQUiFEA Ευαγγελική εκκλησία

www.Bliogs.sch.gr/marialmpan/2010/04/video συναγωγή

Νέο Σχολείο-Πρόγραμμα Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού Γυμνασίου-Αναθεωρημένη έκδοση 2014

Νέο Σχολείο-Οδηγός Εκπαιδευτικού-Θρησκευτικά Δημοτικού Γυμνασίου-Αθήνα 2011

Κουκουνάρας-Λιάγκης Μάριος (2011). Εκπαιδευτικοί εν δράσει. Αθήνα: Γρηγόρης

Κόπτης Αλέξανδρος (2006). Η διαθεματική διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών στο ελληνικό σχολείο. Θεσσαλονίκη: Βάνιας

Κόπτης Αλέξανδρος (2008). Οι θρησκευτικές έννοιες και η βιωματική τους διδασκαλία. Θεσσαλονίκη: Βάνιας

2.2 Υλικοτεχνική Υποδομή (αν είναι απαραίτητη στο σχέδιο)

- Στην τάξη να υπάρχει υπολογιστής συνδεδεμένος με το διαδίκτυο
- Να υπάρχει επίσης προβολέας για να εικονίζονται στον πίνακα συγκεκριμένα βίντεο και εικόνες.
- Να υπάρχει έτοιμο εποπτικό υλικό, εικόνες, βιβλία και κείμενα για να τα επεξεργαστούν οι μαθητές

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η προσευχή

Όπως ακριβώς όταν φανούν οι ακτίνες του ηλίου, φεύγουν όλα τα θηρία και κρύβονται στις φωλιές τους, έτσι και όταν η προσευχή βγει σαν ακτίνα από το στόμα και την γλώσσα μας, φωτίζεται ο νους, και όλα τα άλογα και άγρια πάθη φεύγουν δραπετεύοντας και κρύβονται στις φωλιές τους, μόνο όμως όταν προσευχόμαστε σωστά, με ψυχή άγρυπνη και νου προσεκτικό.

Ιω. Χρυσόστομος

Ετούτ' είν' ύστερη νυχτιά' όλα τ' αστέρια βγάνει'
ολονυχτίς ανέβαινε η δέηση, τό λιβάνι...

Διονύσιος Σολωμός, Ελεύθεροι Πολιορκημένοι (Σχεδ. Β', 910)

Το πρωί, πολύ πριν ακόμα φέξει, ο Ιησούς βγήκε έξω και πήγε σ' ένα ερημικό μέρος, κι εκεί προσευχόταν. Μκ 1, 35

Η φήμη του απλωνόταν όλο και περισσότερο και πολλοί άνθρωποι πήγαιναν κοντά του να τον ακούσουν και να τους θεραπεύσει απ' τις αρρώστιες τους. Εκείνος όμως αποσυρόταν σε ερημικά μέρη και προσευχόταν. Λκ 5, 16

Εκείνες τις μέρες ανέβηκε ο Ιησούς στο βουνό για να προσευχηθεί

Πώς προσεύχεται ο Χριστός και πού;
Με ποιον συνομιλεί και τι φαντάζεστε πως λέει;
Τι παράδειγμα παίρνουμε εμείς από τον τρόπο που προσεύχεται;

Βρείτε στα παραπάνω κείμενα λέξεις που φανερώνουν τη δύναμη της προσευχής

Τι είναι προσευχή;

Γιατί προσευχόμαστε;

Πότε προσεύχεστε εσείς;

Με ποιον συνομιλείτε στην προσευχή;

Τι λέτε όταν προσεύχεστε;

Μόνο οι χριστιανοί προσεύχονται;

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η αληθινή προσευχή

(Είπε ο Ιησούς:) «Όταν προσεύχεστε, να μην είστε σαν τους υποκριτές, που τους αρέσει να στέκονται και να προσεύχονται στις πλατείες, για να κάνουν καλή εντύπωση στους ανθρώπους. Εσείς όταν θέλετε να προσευχηθείτε, να πηγαίνετε στο πιο απόμερο δωμάτιο του σπιτιού σας, να κλείνετε την πόρτα και να προσεύχεστε στον ουράνιο Πατέρα σας. Αυτός βλέπει ακόμα και τις κρυφές πράξεις. Ο Θεός είναι ο ουράνιος Πατέρας σας. Αυτός ξέρει από τι έχετε ανάγκη, προτού ακόμη να του το ζητήσετε. Γι' αυτό όταν προσεύχεστε δεν χρειάζεται να φλυαρείτε»

Μτ 6, 5-8

Δείτε προσεκτικά τις εικόνες και πείτε στους συμμαθητές σας τι βλέπετε και τι αισθάνεστε.

Πώς προσεύχονται οι άνθρωποι που βλέπετε στις εικόνες;

Περιγράψτε τα χαρακτηριστικά του προσώπου τους και τη στάση τους

Πώς κατά τη γνώμη σας γίνεται μία αληθινή προσευχή

Διαβάστε τα λόγια του Χριστού για την προσευχή και μιλήστε με τους συμμαθητές σας για αυτά

Δυο άνθρωποι προσεύχονται: η παραβολή του τελώνη και του φαρισαίου

(Είπε ο Ιησούς:) «Δυο άνθρωποι ξεκίνησαν ένα πρωινό ν' ανέβουν στον ναό για να προσευχηθούν. Ένας Φαρισαίος και ένας τελώνης. Όταν έφτασε στον ναό ο Φαρισαίος στάθηκε επιδεικτικά και είπε: "Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, που δεν είμαι κι εγώ σαν τους άλλους ανθρώπους, που είναι διεφθαρμένοι και αμαρτωλοί. Εγώ είμαι ένας δίκαιος άνθρωπος, κάνω καλό στους ανθρώπους και προσεύχομαι πολλές φορές την ημέρα".

Ο τελώνης, αντίθετα, στεκόταν πολύ πίσω και δεν τολμούσε ούτε τα μάτια του να σηκώσει στον ουρανό. Χτυπούσε το στήθος του και έλεγε: "Θεέ μου, συγχώρεσέ με τον αμαρτωλό".

(Είπε ο Ιησούς:) Σας βεβαιώνω πως αυτός που έφυγε για το σπίτι του συμφιλιωμένος με τον Θεό ήταν ο τελώνης, ενώ ο άλλος όχι. Γιατί όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, κι όποιος τον ταπεινώνει θα υψωθεί».

Λκ 18, 9-14

Τι βλέπετε στην εικόνα;

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο προσεύχονται οι δύο άνθρωποι

Σε τι διαφέρει ο τρόπος προσευχής τους;

Με ποιο τρόπο προσευχής συμφωνείτε εσείς;

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σε όλο τον κόσμο οι άνθρωποι προσεύχονται

Πότε, πού, πώς και γιατί προσεύχονται οι άνθρωποι;

Με την προσευχή οι άνθρωποι προσπαθούν να επικοινωνούν με τον Θεό που πιστεύουν. Υπάρχουν συγκεκριμένοι τόποι και χρόνοι προσευχής. Ωστόσο, καθώς ο Θεός είναι «πανταχού παρών», μπορούν να προσεύχονται όποτε και όπου το θελήσουν. Όταν προσεύχονται οι άνθρωποι μπορούν να εκφράζουν χαρά, φόβο, λύπη, να ευχαριστούν τον Θεό, να ζητούν συχώρεση ή να τον παρακαλούν για κάτι.

Αφού διαβάσετε το κείμενο και δείτε προσεκτικά τα video και τις εικόνες να περιγράψετε τον τρόπο με τον οποίο προσεύχονται οι άνθρωποι στις διάφορες θρησκείες.

Βρείτε ομοιότητες και διαφορές και ζωγραφίστε κάτι που να δείχνει το χαρακτηριστικό στοιχείο της θρησκείας με την οποία ασχοληθήκατε.

Γράψτε σε μπλε χαρτάκι τις ομοιότητες και σε κίτρινο τις διαφορές με τη δική σας θρησκεία και προσευχή.

4^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Έτσι να προσεύχεστε»: Η Κυριακή προσευχή

(Είπε ο Ιησούς:) «Εσείς, λοιπόν, έτσι να προσεύχεστε:

Πατέρα μας, που βρίσκεσαι στους ουρανούς,
κάνε να σε δοξάσουν όλοι ως Θεό,
να έρθει η βασιλεία σου·
να γίνεται το θέλημά σου
και από τους ανθρώπους,
όπως γίνεται από τους αγγέλους στον ουρανό.

Δώσε μας σήμερα την απαραίτητη
τροφή για τη ζωή μας.

Και ξέγραψε τα λάθη μας
όπως κι εμείς ξεγράφουμε
ό,τι κακό μας έκαναν οι άλλοι.

Και μην αφήσεις να βρεθούμε σε δύσκολες στιγμές,
αλλά γλίτωσέ μας από τις παγίδες του πονηρού».

Μτ 6, 9-13

Διαβάστε προσεκτικά την Κυριακή προσευχή «Πάτερ ημών» στα δύο κείμενα, συγκρίνετε το πρωτότυπο με το νεοελληνικό κείμενο και βρείτε τις κοινές λέξεις. Μετά γράψτε μια δική σας προσευχή

5^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΣΤΗ ΒΙΒΛΟ

Ο βασιλιάς Σολομώντας προσεύχεται μέσα στον ναό

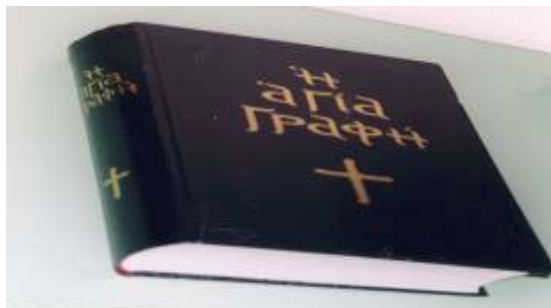
Εκείνο τον καιρό, στην πρωτεύουσα Ιερουσαλήμ δεν υπήρχε ναός, όπου ο λαός του Ισραήλ θα μπορούσε να προσεύχεται στον Θεό. Ο Σολομών αποφάσισε να χτίσει τον ναό. Και τώρα, ο Σολομών και ο λαός μπορούσαν να λατρεύουν τον Θεό στον καινούργιο, ωραίο ναό.

Ο λαός συγκεντρώθηκε μπροστά στον καινούργιο ναό. Ο Σολομών στάθηκε μπροστά στο θυσιαστήριο και προσευχήθηκε:

«Κύριε, Θεέ του Ισραήλ, δεν υπάρχει Θεός όμοιος μ' εσένα στον ουρανό πάνω κι εδώ κάτω στη γη. Ακόμα και ο μεγάλος, απέραντος ουρανός να σε χωρέσει δεν μπορεί. Κι αυτός ο ναός που έχτισα είναι μικρός για σένα. Γι' αυτό θέλω να σε παρακαλέσω: ας είναι ανοιχτά τα μάτια σου πάνω σ' ετούτο τον ναό μέρα και νύχτα. Εσύ μας υποσχέθηκες: "Εκεί θα μείνω μαζί σας". Ακουσέ μας, λοιπόν, όταν σου απευθύνουμε τις προσευχές μας μέσα σ' αυτόν τον ναό. Ακουσε τις παρακλήσεις μας και συγχώρεσέ μας όταν κάνουμε κάτι κακό. Βοήθησέ μας όταν βρισκόμαστε σε κίνδυνο».

Μετά από την προσευχή αυτή, ο Σολομών ευλόγησε τον λαό. Κατόπιν όλοι μαζί γιόρτασαν μια μεγάλη γιορτή του Ισραήλ, τη γιορτή της Σκηνοπηγίας.

Α' Βασ 8, 22-23, 27-29. 52

Προσευχές άλλων θρησκευτικών παραδόσεων

Ισλάμ: Φάτιχα (1^η Σούρα του Κορανίου)

Η τυπικότερη προσευχή του Ισλάμ, πάνω στην οποία βασίζεται η πνευματική ζωή των μουσουλμάνων, είναι η πρώτη Σούρα του Κορανίου, η σούρα **Αλ-Φάτιχα**, (που σημαίνει Έναρξη, προσίμιο). Τα εδάφια της συγκεκριμένης σούρας είναι:

Εις το όνομα του Αλλάχ του παντελεήμονα, του πολυεύσπλαχνου

Η δόξα ανήκει στον Αλλάχ, τον Κύριο όλων των κόσμων

Τον παντελεήμονα, τον πολυεύσπλαχνο

Τον ηγεμόνα της ημέρας της Κρίσης

Εσένα (μόνο) λατρεύουμε και Εσένα (μόνο) ικετεύουμε για να μας παρέχεις τη βοήθεια Σου

Καθοδήγησε μας στο ορθό μονοπάτι

Στο μονοπάτι εκείνων που τους χάρισες την χάρη σου, όχι εκείνων που προκάλεσαν την οργή σου και παραστράτησαν.

Επίσης, άλλος τύπος προσευχής είναι μερικές σύντομες αναφωνήσεις, όπως «ο Αλλάχ είναι μέγας» ή «Μέγας ο Θεός» και «Κηρύσσω την δόξαν του Θεού» ή «Δόξα τω Θεώ». Και οι δύο επαναλαμβάνονται πολλές φορές την ημέρα.

Ιουδαϊσμός Σεμά (Δευτ 6, 4)

Το βιβλικό εδάφιο που αποτελεί το κεντρικό τμήμα των πρωινών και των βραδινών προσευχών είναι η **Σεμά Ισραέλ**, δηλαδή «Άκου, Ισραήλ». Βρίσκεται στο πέμπτο στη σειρά βιβλίο της Βίβλου, το Δευτερονόμιο: «Άκου, λαέ του Ισραήλ: ο Κύριος είναι ο Θεός μας – μόνο ο Κύριος» (Δτ 6, 4).

Το εδάφιο αυτό είναι το εβραϊκό σύμβολο της πίστης. Σήμερα, η απαγγελία του Σεμά στη Συναγωγή αποτελείται από τρία τμήματα. Τα δύο πρώτα είναι τα παρακάτω:

«Άκου, λαέ του Ισραήλ: ο Κύριος είναι ο Θεός μας-μόνο ο Κύριος. Ν' αγαπάς, λοιπόν, τον Κύριο, τον Θεό σου, μ' όλη την καρδιά σου, μ' όλη την ψυχή σου και μ' όλη τη δύναμή σου. Να μένουν στην καρδιά σου οι εντολές αυτές, που εγώ σήμερα σου δίνω. Να τις διδάσκεις στα παιδιά σου και να μιλάς γι' αυτές όταν κάθεσαι στο σπίτι σου και όταν βαδίζεις στον δρόμο, όταν ξαπλώνεις για ύπνο κι όταν σηκώνεσαι. Να τις δέσεις σα σημάδι στο χέρι σου και να τις έχεις σαν έμβλημα στο μέτωπό σου, ανάμεσα στα μάτια σου. Να τις γράψεις στις παραστάδες της πόρτας του σπιτιού σου και στις πύλες της πόλης σου.» Δτ 6, 4-9

«Αν υπακούσετε πραγματικά στις εντολές που εγώ σας δίνω σήμερα κι αν αγαπάτε τον Κύριο, τον Θεό σας, και τον λατρεύετε μ' όλη σας την καρδιά και μ' όλη σας την ψυχή, τότε αυτός θα στέλνει βροχή στη χώρα σας στον κατάλληλο καιρό της, τη φθινοπωρινή και την ανοιξιιάτικη, και θα έχετε καλή σοδειά στο στάρι, στο κρασί και στο λάδι σας. Αυτός θα κάνει να φυτρώνει χορτάρι στα χωράφια σας για τα ζώα σας. Και σεις θα τρώτε και θα χορταίνετε.» Δτ 11, 13-15

Επίσης, εκτός από τη Σεμά, υπάρχει και άλλος τύπος προσευχής, μια σειρά από δεκαοχτώ (18) ευλογίες που λέγονται κάθε μέρα πρωί, απόγευμα και βράδυ. Είναι η, λεγόμενη, μόνιμη προσευχή.

Ινδιάνικη Προσευχή

Ευχαριστούμε τη μητέρα μας τη γη που μας κρατάει. Ευχαριστούμε τα ποτάμια και τα ρεύματα που μας εφοδιάζουν νερό. Ευχαριστούμε όλα τα βότανα που μας προμηθεύουν φάρμακα για να γιατρεύουμε τις αρρώστιες μας. Ευχαριστούμε το καλαμπόκι και τα αδέρφια του, τα φασόλια και τα κολοκύθια, που μας δίνουν ζωή. Ευχαριστούμε τους θάμνους και τα δέντρα που μας δίνουν φρούτα. Ευχαριστούμε τον άνεμο που κινώντας τον αέρα διώχνει τις αρρώστιες. Ευχαριστούμε το φεγγάρι και τα άστρα που μας δίνουν φως, όταν φεύγει ο ήλιος. Ευχαριστούμε τον παππού μας Ηενο που προστατεύει τα εγγόνια του από τις μάγισσες και τα ερπετά, και κοιτάζει τη γη με βλέμμα ευεργετικό. Τελειώνοντας, ευχαριστούμε το Μεγάλο Πνεύμα που ενσαρκώνει όλες τις θεότητες και διευθύνει τα πάντα για το καλό των παιδιών του.

Διάβασε τις παραπάνω προσευχές και βρες ομοιότητες και διαφορές με τη δική σου προσευχή

6^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Νίκος Καββαδίας, *Οι προσευχές των ναυτικών*

*Οι Γιαπωνέζοι ναυτικοί, προτού να κοιμηθούν,
βρίσκουν στην πλώρη μια γωνιά που δεν πηγαίνουν άλλοι
κι ώρα πολλή προσεύχονται βουβοί, γονατιστοί
μπρος σ' ένα Βούδα κίτρινο που σκύβει το κεφάλι.*

*Κάτι μακριά ως τα πόδια τους φορώντας νυχτικά,
μασώντας οι ωχροκίτρινοι μικροί Κινέζοι ρύζι,
προφέρουν με την ψιλή φωνή τους προσευχές
κοιτάζοντας μια χάλκινη παγίδα που καπνίζει.*

*Οι Κούληδες με την βαριά βλακώδη τους μορφή
βαστάν σκυφοί τα γόνατα κοιτώντας πάντα κάτω,
κι οι Αράπηδες σιγοκουνάν το σώμα ρυθμικά,
κατάρες μουρμουρίζοντας ενάντια του θανάτου.*

*Οι Ευρωπαίοι τα χέρια τους κρατώντας ανοιχτά,
εκστατικά προσεύχονται γιομάτοι από ικεσία
και ψάλλουνε καθολικές ωδές μουρμουριστά,
που εμάθαν όταν πήγαιναν μικροί στην εκκλησία.*

*Και οι Έλληνες, με τη μορφή τη βασανιστική,
από συνήθεια κάνουνε, πριν πέσουν, το σταυρό τους
κι αρχίζοντας με σιγανή φωνή « Πάτερ ημών...»
το μακρουλό σταυρώνουνε λερό προσκέφαλό τους.*

Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο και ακούστε συγχρόνως το τραγούδι που τραγουδούν οι Ξέμπταρκοι.

Τι θέλει να μας δείξει το ποίημα αυτό;

Ζωγράφισε μία εικόνα που να δείχνει τις σκέψεις σου για την προσευχή

Μοιράστε ρόλους και παίξτε μία σκηνή που να δείχνει τα χαρακτηριστικά της θρησκείας με την οποία ασχοληθήκατε

1) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τι μαθαίνουν οι μαθητές και πώς αξιολογείται

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται τόσο κατά την εφαρμογή της Διδακτικής Πρακτικής όσο και μετά την πραγματοποίησή της. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές μπορούν να πραγματοποιήσουν την αξιολόγησή του διδακτικού έργου αλλά και του μαθητή, μέσα από μια αναστοχαστική διεργασία. Αυτή μπορεί να έχει πραγματοποιηθεί:

- Κατά την έναρξη της διδασκαλίας (αρχική)
- κατά τη διάρκεια εφαρμογής των δραστηριοτήτων (διαμορφωτική αξιολόγηση) με σκοπό την αναδιαμόρφωσή τους,
- στο τέλος της εφαρμογής της Διδακτικής Πρακτικής (τελική αξιολόγηση) για να ακολουθήσει μια εποικοδομητική συζήτηση που θα οδηγήσει σε αναπροσαρμογές, επεκτάσεις

Η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορες ερωτήσεις, γραπτές ή προφορικές που αναφέρονται στο γνωστικό κυρίως μέρος της ύλης. Να διαπιστωθεί δηλαδή το ποσοστό και η ποιότητα της μάθησης και της αποκτηθείσας γνώσης. Παράλληλα όμως μπορούν να αξιολογηθούν οι στάσεις, οι ικανότητες και οι δεξιότητες που απέκτησε ο μαθητής.

Μπορούν επιπλέον να αξιολογηθούν οι μαθητές, με παρατήρηση, σχετικά με τον τρόπο που επικοινωνήσαν, που συζήτησαν, που διερεύνησαν, που συμμετείχαν, που εξέφρασαν άποψη, που ζωγράρισαν, που έπαιξαν ρόλους, που παρατήρησαν πίνακες ζωγραφικής. Είναι δηλαδή αναγκαίο εκτός του γνωστικού τομέα να αξιολογηθούν και ο συναισθηματικός και ψυχοκινητικός τομέας, αφού το παιδί αποτελεί μία ολότητα.

Στη συγκεκριμένη ενότητα με τα δίχρωμα χαρτάκια αξιολογείται η δυνατότητα σύγκρισης και ταξινόμησης

Με την παρατήρηση εικόνων εισάγεται η τέχνη στη διδασκαλία και αξιολογείται η αισθητική απόλαυση

Με τα εκκλησιαστικά κείμενα αξιολογείται η κριτική τους σκέψη και η δυνατότητα έκφρασης

Με τις αναζητήσεις στο διαδίκτυο αξιολογείται η δυνατότητα πρόσβασης στις νέες τεχνολογίες και στους νέους τρόπους αναζήτησης πληροφοριών

Με τη ζωγραφική αξιολογείται η ψυχοκινητική τους δραστηριότητα

Με την προβολή βίντεο αξιολογείται η παρατηρητικότητα των μαθητών και η συγκέντρωση της προσοχής τους

Στο τέλος θα δοθεί στους μαθητές ένα τεστ με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης, αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών και σε παιγνιώδη μορφή ακροστιχίδα και σταυρόλεξο για να διαπιστωθεί η απόκτηση γνώσεων.

2) ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με ατομική μου ευθύνη και σύμφωνα με το άρθρο 8 ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

1. Το Σχέδιο Διδακτικής Πρακτικής που υποβάλλω είναι δικό μου πρωτότυπο δημιούργημα και δεν προσκρούει σε κανένα δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας τρίτων.
2. Έχω τη δυνατότητα να το εφαρμόσω προσωπικά σε τάξη με μαθητές ή επιμορφούμενους.
3. Δίνω το δικαίωμα και την άδεια στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το οποίο θα ενεργεί κατά την απόλυτη και ελεύθερη κρίση του, να αξιοποιεί, να διαθέτει, να αναπαράγει ή να διανέμει το υποβληθέν Σχέδιο Διδακτικής Πρακτικής, ολόκληρο ή τμήμα του ή συντετμημένο ή ενσωματωμένο σε άλλο υλικό, για εκπαιδευτικούς και διδακτικούς σκοπούς, με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως έντυπο ή ηλεκτρονικό.
4. Δηλώνω ότι η πιθανή αξιοποίηση του υλικού αυτού για ερευνητικούς σκοπούς επιθυμώ να γίνει (επιλέξτε αυτό που επιθυμείτε):

Επώνυμα

☒

Ανώνυμα

☐